

14.8.2026

Dnro 670/03.04.04.04.11/2025

Asia

Kirkollisvalitus

Valittaja

Esa Räihä Puolangan seurakunnan jäsenenä

Päätös, josta valitetaan

Puolangan seurakunnan kirkkoneuvosto 25.2.2025 § 28

Kirkkoneuvosto on 27.1.2025 (§ 10) päättänyt myydä puuta suunnitelman mukaisesti Korpelan tilalta parhaan tarjouksen tehneelle Stora Enso Oyj:lle.

Kirkkoneuvosto on valituksenalaisella päätöksellään hylännyt valittajan kirkkoneuvoston päätöksestä 27.1.2025 § 10 tekemän oikaisuvaatimuksen.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

Kirkkoneuvoston päätökset tulee kumota ja Puolangan seurakunta on veloitettava korvaamaan valittajan oikeudenkäyntikulut asiassa.

Valittaja on perustellut vaatimuksiaan muun ohella seuraavasti:

Talouspäällikkö on tehnyt Rokua-Paljakan metsänhoitoyhdistyksen kanssa sopimuksen puukaupan hoitamisesta. Kyseisestä talouspäällikön hankinnasta ei ole tehty viranhaltijapäätöstä.

Talouspäällikkö on kieltäytynyt luovuttamasta kirkkovaltuutettuna toimivalle valittajalle asiassa annettuja tarjouksia salassapitovelvollisuuteen vedoten, vaikka luottamushenkilöllä on laajennettu tiedonsaantioikeus. Talouspäällikkö on lisäksi ilmoittanut, ettei seurakunnalla ole metsänhoitoyhdistyksen laatimaa tarjouspyyntöä. Kirkkoneuvosto on näin ollen tehnyt päätöksensä selvittämättä ovatko tehdyt tarjoukset tarjouspyynnön mukaisia ja siten selvittänyt asian puutteellisesti.

Päätös on hallintolain 45 §:n vastainen. Päätöspöytäkirjasta ilmenee ainoastaan tarjottujen hintojen vaihteluväli. Päätöksestä ei ilmene, mitkä olivat

tarjouspyynnössä mainitut hankintaperusteet ja korjuukustannukset. Päätöksestä eivät ilmene myöskään sovelletut säännökset.

Rokua-Paljakan metsänhoitoyhdistys, joka on laatinut tarjouspyynnöt ja pyytänyt tarjoukset, on myös itse tehnyt tarjouksen. Asiassa on selkeä eturistiriita, minkä vuoksi metsänhoitoyhdistys olisi tullut sulkea tarjoamisen ulkopuolelle ennen tarjousten käsittelyä.

Tarjouksia ei ole vertailtu yhdenvertaisuusperiaatteiden mukaisesti. Eri metsäyhtiöillä on omat puutavaran mitta- ja laatuvaatimuksensa, joiden perusteella myös hinta määräytyy. Tarjouspyynnössä on tullut esittää mihin mitta- ja laatuvaatimukseen tarjousten tulee perustua. Koska metsänhoitoyhdistyksen laatimaa tarjouspyyntöä ei ole ollut seurakunnassa, ei tätä ole voitu tarkistaa päätöstä tehtäessä. Vaikka kyseessä ei ole varsinainen hankinta, on puukaupassa tullut noudattaa hankintalain 3 §:n mukaisia tasapuolisuuden ja syrjimättömyyden periaatteita, mikä seuraa myös hallintolain 6 §:stä.

Asian käsittely ja selvittäminen hallinto-oikeudessa

Kirkkoneuvosto on antanut lausunnon, jossa se on muun ohella todennut, että puukaupassa pyydetään tarjouksia puunostajilta tarjouksen pyytäjän arvioimien puumäärien ja -lajien perusteella. Kukin tarjoaja tutustuu kohteeseen itse ja laskee tarjouksensa oman arvionsa perusteella. Tarjouksissa voi olla eroja puutavaralajeissa ja määrissä ja tarjoajilla voi olla eroja myös hinnoitteluperusteissa, katkonnassa ja eri puulajien arvostamisessa. Myyjä tekee oman arvionsa siitä, keneltä saadaan paras hinta kyseisessä puukaupassa. Kyseessä olevassa Korpelan tilaa koskevassa harvennushakkuukaupassa tarjouksissa on ollut isoja eroja toisiinsa nähden ja paras tarjous on erottunut selvästi. Tarjoajia on arvioitu samoin perustein ja tarjouksista on valittu myyjän kannalta paras tarjous. Tarjousten keskimääräinen kuutiohintaa on ollut tarjoajia kohtaan tasapuolinen vertailuperuste.

Stora Enso Oyj:lle on varattu tilaisuus vastaselityksen antamiseen valituksen ja lausunnon johdosta. Vastaselitystä ei ole annettu.

Valittaja on antanut vastaselityksen, jossa hän on muun ohella katsonut talouspäällikön menetelleen tietopyyntöön vastatessaan viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain vastaisesti.

Seurakunta on hallinto-oikeuden pyynnöstä toimittanut tarjouspyyntöasiakirjat ja ostotarjoukset, mistä on ilmoitettu muille osapuolille. Valittajalle on lisäksi varattu tilaisuus lausua tarjouspyyntöasiakirjojen johdosta.

Valittaja on antanut lausuman, jossa hän on muun ohella todennut, että seurakunnan hallinto-oikeudelle tarjouspyyntöasiakirjoina toimittamat puunmyyntisuunnitelma ja hakkuukuviot eivät ole varsinainen tarjouspyyntö.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeus ei tutki valitusta siltä osin kuin kysymys on metsänhoitoyhdistyksen palveluiden hankintaa koskevan päätöksen tekemisestä.

Hallinto-oikeus ei tutki valitusta siltä osin kuin siinä on kysymys valittajan tietopyynnön käsittelystä.

Muilta osin hallinto-oikeus on tutkinut valituksen ja hylkää sen sekä valittajan oikeudenkäyntikuluvaatimuksen.

Perustelut

Tutkimatta jättäminen

Valituksen mukaan kirkkoneuvoston päätökset ovat lainvastaisia siitä syystä, että Metsänhoitoyhdistys Rokua-Paljakan valinnasta puukaupan hoitajaksi ei ole tehty päätöstä. Hallinto-oikeus toteaa, että valitus kohdistuu kirkkoneuvoston päätöksiin 27.1.2025 § 10 ja 25.2.2025 § 28 koskien puun myyntiä. Päätöksellä ei ole päätetty metsänhoitoyhdistyksen palveluiden hankkimisesta myyntiprosessiin. Hallinto-oikeuden toimivaltaan ei kuulu edellä mainituista päätöksistä tehdyn kirkollisvalituksen yhteydessä tutkia metsänhoitoyhdistyksen palveluiden hankintaa koskevan menettelyn lainmukaisuutta.

Valittaja on edelleen vedonnut siihen, että talouspäällikkö ei ole tehdyn tietopyynnön johdosta luovuttanut valittajalle asiassa annettuja tarjouksia, ja että talouspäällikkö on tietopyyntöön vastatessaan menetellyt viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain vastaisesti. Hallinto-oikeus toteaa, että tietopyynnön käsittelyssä noudatettavasta menettelystä säädetään viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 4 luvussa. Päätöksestä, jolla on kieltäydytty antamasta pyydettyä tietoa, voi edellä mainitun lain 33 §:n 2 momentin perusteella valittaa hallinto-oikeuteen. Hallinto-oikeudella ei ole toimivaltaa puun myyntipäätöksestä tehdyn kirkollisvalituksen yhteydessä tutkia kunnan tietopyynnön käsittelyn lainmukaisuutta.

Pääasia

Valituksen mukaan päätös perustuu puutteelliseen selvitykseen, koska seurakunnalla ei ole ollut käytettävissään metsänhoitoyhdistyksen laatimaa tarjouspyyntöä, eikä seurakunta ole siten voinut varmistua siitä, ovatko tehdyt tarjoukset tarjouspyynnön mukaisia.

Hallintolain 31 §:n mukaan viranomaisen on huolehdittava asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot ja selvitykset. Kirkkolaissa ei ole tarkemmin säädetty, miten kirkkoneuvoston päätösten valmistelu tapahtuu. Valmistelun laajuus samoin kuin se, mitä selvityksiä asian valmistelija harkitsee tarpeelliseksi liittää kirkkoneuvostolle toimitettavaan aineistoon, riippuu kulloinkin käsiteltävän

asian laadusta. Saadun selvityksen mukaan Metsänhoitoyhdistys Rokua-Paljakka on hoitanut puukaupan ostotarjousten pyytämisen. Taluspäällikön valittajan tietopyyntöön antamasta vastauksesta ilmenee, että valittajan toteamin tavoin tarjouspyyntö ei ole ollut päätöstä tehtäessä seurakunnan hallussa, mutta ostajien antamat tarjoukset sen sijaan ovat. Hallinto-oikeudelle toimitetuista ostotarjouksista ilmenee, että niissä on ilmoitettu arvioidut puutavaralajikohtaiset hakkuukertymät hintoineen. Hallinto-oikeuden arvion mukaan ostotarjouksista ilmenee riittävällä tavalla se, millaisin ehdoin tarjouksen tehneet ovat tarjoutuneet ostamaan puuta. Asian ratkaisevan toimielimen toimivaltaan kuuluu lähtökohtaisesti arvioida, pitääkö se suoritettua valmistelua sisällöllisesti riittävänä asian ratkaisemiseksi. Kirkkoneuvosto on asiassa suoritettua valmistelun pohjalta ottanut asian ratkaistavakseen ja katsonut voivansa ratkaista asian ilman tarjouspyyntöasiakirjoja. Asian selvittämistä ei voida tästä syystä pitää sillä tavoin puutteellisena, ettei kirkkoneuvostolla olisi ollut edellytyksiä arvioida taluspäällikön esityksen sisältöä ja merkitystä. Kirkkoneuvoston päätös ei ole syntynyt puutteellisen valmistelun vuoksi virheellisessä järjestyksessä.

Valittaja on katsonut päätöksen olevan puutteellisesti perusteltu, koska siitä ei ilmene, mitkä ovat olleet tarjouspyynnössä mainitut hankintaperusteet, korjuukustannukset ja sovelletut säännökset. Kirkkoneuvoston päätöksen 27.1.2025 § 10 selostusosiossa esitetyissä perusteluissa on todettu, että metsänhoitoyhdistys on pyytänyt tarjoukset Korpelan tilan ensiharvennus- ja harvennushakkuista. Tarjouksen ovat antaneet Pölky Oy, Metsä Group, Stora Enso ja Metsänhoitoyhdistys Rokua-Paljakka. Tarjousten mukainen myytävän puun määrä on reilu 2 000 m³ ja tarjotut hinnat vaihtelevat 70 109 eurosta 94 860 euroon. Harvennushakkuut ovat metsäsuunnitelman mukaisia ja kiireellisiä. Saadut tarjoukset ylittävät keskimääräisen vuosittaisen puun myynnin ja talousarvion ennakoidun puunmyyntitulon. Päätöksen mukaan parhaan tarjouksen on tehnyt Stora Enso Oy. Hallinto-oikeus katsoo, että päätöksestä ilmenee hallintolain 45 §:n 1 momentin edellyttämällä tavalla se, mitkä seikat ja selvitykset ovat vaikuttaneet ratkaisuun. Kyseessä on ollut seurakunnan omaisuuden myyntiä koskeva päätös, joka perustuu yleiseen sopimusvapauteen. Hallinto-oikeuden arvion mukaan asiassa ei ole ollut sellaisia välittömästi sovellettavia säännöksiä, jotka olisi tullut mainita päätöksessä. Kirkkoneuvoston päätös ei ole syntynyt puutteellisten perustelujen vuoksi virheellisessä järjestyksessä.

Valittaja on katsonut kirkkoneuvoston päätösten olevan lainvastaisia siitä syystä, että puun myyntiprosessia seurakunnan toimeksiannosta hoitanut Metsänhoitoyhdistys Rokua-Paljakka on itse antanut asiassa tarjouksen. Hallintolain 6 §:n mukaan viranomaisen on muun ohella kohdeltava hallinnossa asioivia tasapuolisesti ja viranomaisen toimien on oltava puolueettomia. Hallinto-oikeus toteaa, että lähtökohtaisesti estettä sille, että myös myyntiprosessia hoitanut Metsänhoitoyhdistys Rokua-Paljakka on antanut asiassa tarjouksen, ei ole ollut. Kirkkoneuvoston oikaisuvaatimuksen johdosta antaman päätöksen perusteluissa on todettu, että käytännössä metsänhoitoyhdistyksessä eri henkilöt ovat hoitaneet tarjousten pyytämisen ja tarjousten tekemisen. Asiassa ei ole ilmennyt seikkoja, jotka osoittaisivat, että

kirkkoneuvosto olisi kohdellut Metsänhoitoyhdistys Rokua-Paljakkaa toisin kuin muita ostotarjouksen tehneitä.

Valittaja on edelleen vedonnut siihen, ettei tarjouksia ole vertailtu yhdenvertaisesti, koska niitä ei ole verrattu tarjouspyyntöön, eikä vertailussa ole otettu huomioon tarjouksen tekijöiden poikkeavia mitta- ja laatuvaatimuksia. Valituksessa on tältä osin viitattu myös julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (hankintalaki) säännöksiin. Selvyyden vuoksi hallinto-oikeus toteaa, että tässä asiassa solmittavan sopimuksen pääasiallinen tarkoitus on ollut noudatettavasta niin sanotusta pystykauppatavasta huolimatta puun myynti. Tämän vuoksi asiassa ei ole kyse hankintalain soveltamisalaan kuuluvasta hankinnasta, eivätkä sen säännökset tule asiassa sovellettaviksi. Metsänhoitoyhdistys on seurakunnan toimeksiannosta pyytänyt ostotarjouksia Korpelan tilan ensiharvennus- ja harvennushakkuista. Seurakunnan lisäselvityksen mukaan tarjoajille on lähetetty puunmyyntisuunnitelma ja hakkuukuviot. Edellä lausutusti ostotarjouksissa on ilmoitettu arvioidut puutavaralajikohtaiset hakkuukertymät hintoineen. Tarjouksissa on myös ilmoitettu puutavaralajikohtaisia läpimitta- ja pituusvaatimuksia. Kirkkoneuvoston hallinto-oikeudelle antamasta lausunnosta ilmenee, että valinta on perustunut ennen kaikkea keskimääräiseen kuutiohintaan. Tarjousten tarkastelun perusteella hallinto-oikeus toteaa, että ostajaksi valitun Stora Enso Oyj:n arvioitu ostohinta ja keskimääräinen kuutiohintaa on ollut korkein. Asiassa ei ole ilmennyt seikkoja, jotka osoittaisivat tarjousten vertailun tapahtuneen epäyhdenvertaisesti.

Johtopäätös

Kirkkoneuvoston päätökset eivät ole valituksessa esitetyillä perusteilla syntyneet virheellisessä järjestyksessä tai ole muutoinkaan lainvastaisia.

Oikeudenkäyntikulut

Asiassa annettu ratkaisu huomioon ottaen ei ole kohtuutonta, että valittaja vastaa itse oikeudenkäyntikuluistaan.

Muut sovelletut oikeusohjeet

Kirkkolaki 12 luku 3 §

Laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista 1 § 1 mom. ja 4 § 1–7 kohta

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 95 § 1 mom.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusosoitus on liitteenä (valitusosoitus kirkollisvalitus ev.lut).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet hallinto-oikeuden jäsenet Timo Tervonen, Toni Nykänen ja Marika Turunen.

Esittelevä jäsen

Marika Turunen

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu ja oikeudenkäyntimaksu

Päätös	Esa Räihä, sähköpostitse antopäivänä
Oikeudenkäyntimaksu	310 euroa (Oikeudenkäyntimaksua koskeva oikaisuvaatimusohje on tämän päätöksen liitteenä.)
Jäljennös maksutta	Puolangan seurakunnan kirkkoneuvosto, sähköpostitse antopäivänä Seurakunnan on kirkkolain 12 luvun 13 §:n mukaisesti pidettävä tämä päätös nähtävänä yleisessä tietoverkossa, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu.